

تاثیر نصرانیان بر اسلام

وقتی که محمد به عنوان پیامبر ظهور کرد، گرچه مردم عربستان اعتقاداتی مذهبی داشتند که بر سر آنها با یکدیگر توافق داشتند، اما کتاب نوشته شده ای در این زمینه نداشتند. تا محمد با استناد به آن ادعا کند که ماموریت او دعوت مردم به دین آبا و اجدادیشان است. اما در مکه گروههایی زندگی می کردند که که صاحب کتاب بودند و آن کتابها را وحی می دانستند. طبیعی است که محمد و پیروانش کمترین اعتنایی به این بخش از جامعه مذهبی نمی کردند. عنوان اهل کتاب که به یهودیان و مسیحیان اطلاق شده و در بیشتر جاهای قرآن به آن برمی خوریم گواه این مدعاست. چهار گروهی که در مکه ساکن بوده و صاحب کتاب بودند از این قبیل هستند: 1- مسیحیان 2- یهودیان 3- زرتشتیان 4- نصرانیان. نام همه این 4 گروه در سوره حج آیه 17 ذکر شده است. بعداً خواهیم دید که همه این گروه های مذهبی تاثیر بسزایی را بر اسلام نوپا بر جا گذاشتند. اما تاثیر نصرانیان به نسبت از بقیه کمتر بود.

در ابتدا، تحقیق خود را با این بخش از مردم که در سوره بقره آیه 59 باز هم نام آنان ذکر شده، شروع می کنیم. دانش ما درباره نصرانیان اندک است اما همین مقدار کم برای منظور ما کفایت میکند. ابوفیدا از قول ابو اسعل یکی از نویسندگان قدیمی عرب نقل می کند که " اهالی سوریه قدیمی ترین مردم دنیا هستند که آدم و پسرانش به زبان آنان سخن می گفتند." آنان نصرانی هستند و مدعیند که مذهب آنان مذهب شیث و انوخ (ادریس) است. کتابی دارند که آن را به شیث نسبت می دهند. در این کتاب انسانها به راستگویی و حمایت از غریبان و چیزهایی از این قبیل تشویق شده اند. و همچنین اعمال شیطانی برشمرده شده و دستور داده شده است که از آنها دوری جویند. نصرانیان مراسم گوناگون مذهبی دارند از جمله مراسم آنان، اجرای هفت و عده نماز در شبانه روز می باشد. که 5 نوبت از این هفت و عده مطابق نماز مسلمانان است. ششمین و عده نماز در هنگام سحر است و هفتمین آن در پایان ششمین ساعت شب است. آنان همانند مسلمین معتقدند که باید نمازشان از روی میل و با تمرکز کامل بر روی آنچه می خوانند، باشد.

نصرانیان بدون اینکه سجده برونند یا رکوع کنند بر مردگان نماز می گزارند و ماه روزه آنان نیز سی روز است. اگر ماهی که در آن روزه می گیرند کوتاه باشد به جای 30 روز، 29 روز به انجام این امر عبادی می پردازند. در پایان ماه روزه نیز با دین هلال ماه به استقبال عید فطر می روند. زمان روزی داری آنان از ربع چهارم شب تا هنگام غروب آفتاب روز بعد است. نصرانیان در زمانی که پنج سیاره زحل، عطارد، مریخ، ونوس و مشتری به منطقه البروج خود می رسیدند جشن عید فطر را برگزار می کردند. برای خانه کعبه نیز احترام خاصی قائل بودند.

با توجه به آنچه ذکر کردیم به خوبی درمیابید که مسلمانان هر آنچه را که فکر می کنند توسط جبرئیل بر محمد وحی شده است در حقیقت از مراسم مذهبی نصرانیان قرض گرفته اند. برای مثال ماه روزه 30 روز طول می کشد و هنگام روزه داری از طلوع آفتاب تا غروب آفتاب می باشد. اگر چه بعداً خواهیم دید که زمان روزه داری از منابع یهودیان گرفته شده است. هنوز هم مسلمانان عید فطر را جشن می گیرند و 5 نوبت نماز می خوانند. با توجه به اینکه خواندن نماز شب و نافله اختیاریست بنابر این تعداد و عده های نماز آنان همانند تعداد و عده های نماز نصرانیان است. مسلمانان در نمازهایشان رکوع و سجود دارند اما زمانی که بر مرده ها نماز می گزارند به رکوع و سجود نمی روند. و بالاخره همه ما واقفیم که مسلمانان برای خانه کعبه احترام زیادی قائل هستند. البته ممکن است که همه این مراسم بین قریشیان و نصرانیان مشترک بوده باشد. تاثیر نصرانیان بر محمدیان آنجا مشخص می شود که مردم طائف و مکه وقتی از مکالمات خود با محمدیان با خالد سخن گفتند با فریاد گفتند " ما نصرانی شده ایم"

فرض بر این است که نصرانیان بخشی از مسیحیان بودند. اما بعضی آنان را متعلق به ماندانین ها میدانستند که مذهب آنان ترکیبی از عرفان و بت پرستی بابلیان قدیم بود. گرچه در ظاهر به طور گسترده ای ضد مسیحیت می نمود، اما با این وجود عناصر معنی را از زرتشتیان، یهودیان و مسیحیان به عاریه گرفته بودند. ماندانینها نام خود را از ماندا گرفته اند. در کتاب آنان ذکر شده است که سیدرا رابا در جسمهای گوناگونی از جمله هابیل، شیث، انوخ و یحیی تعمیدگر حلول کرده است. و بالاخره آنان معتقدند که عیسی مسیح به ظاهر به صلیب کشده شد و در حقیقت او به دنیای نور و جاودانگی پیوست. این ایده بارها در قرآن تکرار شده است (سوره نسا آیه 159). از آنجا که اطلاعات ما در مورد نصرانیان اندک است، به طور قطع نمی توانیم نظر بدهیم که تاثیر آنان بر اسلام، از آنچه ذکر شد بیشتر بوده است. در ادامه به تاثیر یهودیان بر اسلام خواهیم پرداخت.

ترجمه : ایراندخت

برگرفته از کتاب **INFLUENCE OF SABIAN AND JEWISH IDEAS AND PRACTICES.** نوشته w.tisdall فصل سوم

درفش کاویانی

<http://derafsh-kavivani.com/parsi/>

derafsh-kavivani.com